

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 12.

ANULU XXIII.

Sabiiu in 921 Februaru 1875.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditura foiei, pre afara la s. r. poste cu bani zat'a prin scrisori franceze, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei penaru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. lera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platesc pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 132. B. ex 1875.

Preacinstitoru Parinti Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali! Cinstita Preotime eparhiale! Iubitu poporu credinciosu din Archidiece'sa no'stra!

(U r m a r e.)

25. Protopresbiteratulu *Ternavei*, se compune din urmato'rele comune:

1. Deagu, 1045. 2. Bobolna, 1037. 3. Cetatea de balta, 769. 4. Chinesiu, 510. 5. Cucerdea rom. 880. 6. Castelnicu, 220. 7. Petrilac'a, 15. 8. Salcudu, 768. 9. Siomfaleu, 270. cu fili'a Adamusiu, 21. 10. Subpadure, 235. 11. Lasleu, 649. cu filele Lasleulu sasescu, 38. si Ormenisiu, 72. 12. Atintisiu, 210. 13. Botezu. 351. 14. Ciung'a, 411. 15. Fareu, 782. 16. Gabudu, 411. 17. Herepea, 358. 18. Heria, 495. 19. Miclosiulac'a, 362. 20. San-Iacobu, 305. 21. Sanbenedicu, 403. 22. Silca-imagiara, 423. 23. Spanlac'a, 470.

Loculu scaunulu protopresbiterale: Deagu seu Fareu.

26. Protopresbiteratulu *Mediasiu-lui*, se compune din urmato'rele comune:

1. Medeasiu, 916. 2. Agarbiciu, 536. 3. Atielu, 561. 4. Bertanu, 311. 5. Buzu, 422. 6. Brateiu, 544. 7. Copsi'a-mica, 106. 8. Curciu, 875. cu fili'a Smigu 95. 9. Fra'u, 535. 10. Hasiagu, 385. 11. Motisdorfu, 104. cu fili'a Ibisdorfulu sas. 63. 12. Mosna, 507. 13. Richisdorfu, 286. 14. Siasosiu, 414. cu fili'a Elisabetopole (Ibasfaleu), 394. 15. Sici'a-mare 299. 21. 16. Veltiu, 143. 17. Vorulocu, 453. 18. Dupusdorfu, 182. 19. Alm'a, 645. 20. Darlosu, 722. Ernea, 433. 22. Idiciu, 358. 23. Hundorfu, 144. cu filele Dumaldu, 100. Senereasiu 103. Sanction'a, 22. 24. Boianu, 931. 25. Blasielu 825. 26. Chesleru, 543. 27. Craciunelu, 525. 28. Pancea, 380. 29. Siola cu fili'a Sialdorfu.*)

Loculu scaunulu protopresbiterale: Mediasiu.

27. Protopresbiteratulu *Sighisio'rei*, se compune din comunele urmato're:

1. Sighisio'ra, 2305. 2. Apoldu, 634. 2. Bundorfu, 514. cu filia Badesiu, 227. 4. Dancsiu, 1183. 5. Ferihazu, 1233. 6. Hendorfu, 466. cu fili'a Netasiu 142. 7. Heturu, 591. 8. Seleiusiulu mare, 308. cu fili'a Produ, 39. 9. Tielina, 477. 10. Siasiu, 516. 11. Dai'a, 544. 12. Saschizu, 807. 13. Lastea, 313. cu fili'a Hoghilagu, 155. 14. Boiulumare, 1095. cu fili'a Boiulu-micu, 271. 15. Nadesiu, 406. cu fili'a Maierusiu, 32. 16. Siarpotocu, 228. cu fili'a Vulcanu (Wolkendorf), 38. 17. Besi'a, 268. 18. Crisiu, 598. 19. Malencravu, 275. cu fili'a Felti'a, 167. 20. Noulu sasescu, 246. cu fili'a Rondela, 138. 21. Retisdorfu, 900. 25. Mucandorfu, 883. 22. Critiu, 327. cu filele Closterfu, 171. si Mesiendorfu, 188. **)

Loculu scaunulu protopresbiterale: Sighisio'ra.

28. Protopopiatulu *Odorheiului*, se compune din urmato'rele comune:

1. Bodogai'a, 110. cu filele Fiatfaleu, Cristuru, 77. si Uisechelu, 52. 2. Galomfaleulu mare, 305. cu filele Odorheiu, 16. Paraidu, 3. Andrasfaleu, 10. Galamfaleulu micu, Caiadu, se 39. Bitfaleu, 52. 3. Archit'a 566. cu fili'a Bei'a 277. 4. Sacelu, (Andrasfaleu), 486. cu fili'a Siomusiu unu. 62. 5. Jaculu romanu, 292. 6. Siordu, 209. 7. Vidacutulu rom. 411. cu fili'a Vidacutulu unu. 148. 8. Palosiu, 1026. 9. Sangeorgiu, 735. cu filele Hovathiu, 16. Odaside, 10. si Chisimedu, 35. 11. Fileagu, 577. 12. Hasfaleu 631. 13. Zoltanu, 474.***)

Loculu scaunulu protopresbiterale: Cristurulu seu Bodogai'a.

Protopresbiteratulu *Ternavei de susu* de astadi remane conformu con-

clusului sinodale din 1874. sied. V. Nr. protoc. 27. p. II. in statulu seu de astadi pana la devenirea lui in vacantia.

29. Protopresbiteratulu *Rupei* (Cohalmului), se compune din urmato'rele comune:

1. Cohalmu, 613. 2. Cati'a, 759. 3. Drasou, 504. cu fili'a Petc'a, 46. 4. Helmeagu. 283. 5. Felmeru, 653. 6. Jibertu, 530. Lomnicu, 248. cu fili'a Covoru, 125. 8. Merchiasia, 592. cu fili'a Jimboru 261. 9. Sten'a, 760. cu filele Fisieru, 251. si Viscru, 255. 10. Sion'a 347. 11. Ticusiulu rom. 671. cu fili'a Ticusiulu sasescu, 76. 12. Ungra, 592. 13. Varghesiu, 216. cu fil. Saldobosu, 100. Olosteclu 30. Filea, 21. Hermanu, 19. Bibarti, 27. Batianii-mari, 157. Batianii mici, 90. 14. Valendoriu 425. 15. Daisio'ra, 907. 16. Crialma'a, 893. 18. Fantan'a, 458. cu fili'a Hoghizu, 177. 19. Bagata, 266. cu fili'a Dopca, 133. 20. Mateasiu, 876. cu fili'a Rocosiu unu. 229.

Loculu scaunulu protopresbiterale: Cohalmulu.

30. Protopresbiteratulu *Treiscaneloru*, se compune din comunele urmato're:

1. Sepsi Sangeorgiu, cu filele Semeria, Chileni, Arnisiu, si Zolanu 616. 2. Arpatacu, cu fili'a Arcusiu, 781. 3. Arinu cu fili'a Iaresiu, 550. 4. Augustinu, cu filele Rocosiu unu. si Ormenisiu 656. 5. Belinu, 723. 6. Budila, 789. 7. Valece, (Ellopatak) 649. 8. Heghigu, 546. 9. Ait'a-mare, cu filele: Ait'a media, Ait'a seza, Bidusiu, Baraltu, Copetiu, Miclosio'ra, 597. 10. Micouifaleu, cu fili'a Bicsadu, 1127. 11. Teliu, 951. 12. Vama-Buzelui, 796. 13. Marcosiu. 686. 14. Borosdeulu micu, 565. cu fili'a Secamasiu, 129. 15. Breticu 1421. 16. Cernatulu inf. 226. cu filele Cernatulu sup. 55. Cant'a (Kezdi-Vasarsely), 6. Marcosiufaleu, 38. Dolnocu, 15. Mocsi'a 25. Jeafaleu, 11. Martinsiu (Bartonfalva) 4. Albisiu, 6. Hatoic'a 5. 17. Covasn'a, 100. cu filele Zabal'a, 200. Pav'a, 26. Pache, 11. 18. Intorsura-Buzelui 1528. 19. Chezdi Martinsiu. 435. cu filele Chelindin'a si Osdula, 176. 20. Poian'a-sarata, 1102. 21. Sit'a-Buzeu, 1715. 22. Zagonu, 630. cu fili'a Papautiu, 234. 23. Apati'a 346. 24. Dobarleu. 794. cu fili'a Bastelecu, 284. 25. Dobolii de josu, 421. cu filele Ilieni, (Ilefalva) 74 si Sanraiu, 7. 26. Chichisiu cu filele Farcasivago. 211, si Chestelecu, 70. 27. Lisneu, 225. cu filele Bicfaleu, 112, si Maierusiu, 57. 28. Ozunu, 199. cu filele Santio'ra, Lazarfalu, 160. si Comoleu, 96.

Loculu scaunulu protopresbiterale: Sepsi-Sangiorgiulu.

31. Protopresbiteratulu *Brasiovului*, conformu conclusului sinodale din 1874 sied. V. Nr. protoc. 27. p. II., remane pana la devenirea in vacantia a protopresbiteratulu Brasiovulu II. de astadi ne arondatu.

32. Protopresbiteratulu *Barsei*, se compune din comunele urmato're:

1. Zernesci, 2717. 2. Codlea, 1251. 3. Cheia, 580. 4. Cristianu, 700. 5. Fundata, 693. 6. Moeciulu de susu, 540. 7. Moeciulu de josu, 1160. 8. Magur'a, 583. 9. Pescer'a 715. 10. Porta, 842. 11. Predealu, 463. 12. Resnovu, 2502. 13. Simonu, 1205. 14. Sohodolu, 1193. 15. Sirnea, 651. 16. Tohanulu nou, 831. 17. Vulcanu, 521. 18. Vladeny, 1223. 19. Tientiari, 2084. 20. Poian'a marului, 1699. 21. Holbavu, 903.

Loculu scaunulu protopresbiterale: Zernesci.

33. Protopresbiteratulu *Fagarasiiului*, se compune din comunele urmato're:

1. Opid. Fagarasiu, 806. 2. Coman'a inf. 595. 3. Venetia inf. 984. 4. Betleanu, 1103. 5. Dridifu, 529. 6. Coman'a sup. 707. 7. Venetia sup. 465. 8. Galatiu, 1213. 9. Gridu, 1143. 10. Hersieni, 380. 11. Hurezu, 454. 12. Berivoii mici, 511. 13. Cnciulata, 1205. 14. Lupsia, 213. 15. Mandra, 1084. 16. Berivoii-mari, 356. 17. Pareu, 1146. 18. Persiani, 1033. 19. Riuisoru, 374. 20. Siercaia, 100. 21. Siercaita, 1275. 22. Recea telechiana, 367. 23. Toderiti'a, cu fili'a Margineni, 758. 24. Sinc'a noua, 1605. 25. Rucaru, 368. 26. Boholtu, 990. 27. Rodbavu, 248. 28. Calboru, 961. 29. Cincsioru, 27.

Loculu scaunulu protopresbiterale: Fagarasiu.

34. Protopresbiteratulu *Avrigului*, se compune din urmato'rele comune:

1. Avrigu, 2745. Secadate, 769. Nucetu, 495. 4. Colunu, 331. 5. Sebesiulu sup. 858. 6. Sebesiulu inf. 1318. 7. Porcesci, 1293. 8. Breaza, 1093. 11. Corbi, 498. 13. Dragusiu, 1236. 13. Feldio'ra, 600. 14. Lissa, 1169. 15. Ludisioru, 366. 16. Luti'a, 297. 17. Oprea Cartisio'ra, 958. 13. Porumbacu inf. 901. 19. Porumbacu sup. apus. 8. 6. 20. Porumbacu sup. resar. 692. 21. Sarata, 975. 22. Sambet'a inf. 575. 24. Sambet'a sup. apus! 911. 34. Sambat'a sup. resar. 977. 25. Scorei, 572. 26. Strej'a Cartisio'ra. 869. 27. Ucea inf. 8.3. 28. Ucea sup. 1295. 29. Vistea inf. 962. 30. Vistea sup. 1460. 31. Voil'a. 537. 32. Voivodenii mari, 657. 33. Voivodenii mici. 435.

Loculu scaunulu protopresbiterale: Avrigu.

35. Protopresbiteratulu *Agnitei*, se compune din urmato'rele comune:

1. Agnita, 726. 2. Noerichiu. 355. 3. Ghijas'a, 723. 4. Altin'a 5. Bendorfu, 602. 6. Vecerdu, 495. 7. Ighisdorfu, 692. 8. Zlatna 295. 9. Magarei, 419. 10. Berghesiu, 300. 11. Covesia. 501. 12. Verdu, 476. 13. Veseudu, 218. 14. Merghindealu, 472. 15. Siulumbergu, 610. 16. Ruj'a, 455. 17. Proseca. 486. 18. Iacobeni, 356. 19. Naistatu, 199. 20. Handrubechiu, 332. 31. Selistatu 319. 22. Siorsiu, 421. 34. Cincu-mare, 671. 24. Törel'a, 151. 22. Gherdealu, 131. 26. Bruiu, 445. 27. Siomartinu, 440. 28. Sasasiu, 917. 29. Chirperu, 396. 30. Iimbavu, 568. 31. Marpodu, 190. 32. Fofeldea, 1031. 33. Glimboc'a, 415. 34. Hozmanu, 57. 35. Cichindealu, 357.

Loculu scaunulu protopresbiterale: Agnita.

Comunele dela marginile protopresbiteratelu arondate prin aceste au dreptu de a reclama pentru aneasarea lor la protopresbiteratulu invecinatu in terminu de trei ani, la Consistoriulu archidiece'sanu si pre calea recursulu la Sinodulu archidiece'sanu.

B.

Dispusetiuni transitorie la punerea in lucrare a celor de mai susu.

I.

a) Corporatiunile reprezentative (Comitetele etc.) actuali din protopresbiteratele desfiintiate prin arondarea presenta incet'za din diu'a constituirii protopresbiteratelu in sensulu arondarei, si aprobarei Consistoriulu archidiece'sanu, insarcinandu-se cu transpunerea agendelu, respective a actelu si a administratiunei averei etc. in terminu de 8 dile corporatiunilor constituite de nou; asemenea acele din protopresbiteratele, cari prin arondare au suferitu, prin luarea unoru seu altoru comune si adaugerea lor la protopresbiteratele invecinate, ore cari schimbari, precum suntu protopresbiteratele Sabiiului, Salistei si Avrigului.

b) Protopresbiteratele Sabiiului, Salistei, Avrigului, Campiei, Treiscaneloru, Ternavei si alu Odorheiului se constituiescu de nou conformu §§-loru respectivi din Statutulu organicu pana in ultim'a Februaru a. c., facendu cercuri noue electorali, alegendu sinodu, scaunu, comitetu protopresbit. precum si epitropia protopresbiterale.

c) Spre efeptuirea celor din punctulu precedente consistoriulu archidiece'sanu denumesce pre urmatorii comisari consistoriali:

1. P. Protop. Ioanu Popescu pentru protopresbiteratulu Sabiiului; 2. Par. Prot. Ioanu Hannia pentru protopresbiteratulu Salistei; 3. P. Protos. Dr Ilarionu Pus-

cariu pentru protopresbiteratulu Avrigului;

4. P. Protop. Bas. Rosiescu pentru protopresbiteratulu Campiei;

5. P. Protop. Ioanu Petricu pentru protopresbiteratulu Treiscaneloru;

6. P. Prot. Ioanu Almasianu pentru protopresbiteratulu Ternavei;

7. P. Adm. prot. alu Palosiu T. Gheaj'a pentru protopresbiteratulu Odorheiului.

d) Indata dupa efeptuire comisarii consistoriali si adeca in terminu de 8 dile au sa asterna operatele respective Consistoriulu archidiece'sanu.

II.

Administraturele protopresbiterali, in sensulu conclusului sinodale din 1874. sied. V. Nr. protoc. 27. p. 3., incet'za, indata dupa arondarea, constituirea protopresbiteratelu si aprobarea acestoru din partea Consistoriulu archidiece'sanu, si in loculu lor urm'za protopresbiteratele, respective in loculu administratorulu protopresbiterali urm'za protopresbiteri definitivi alegendi dupa normele prescise de statutulu organicu, cari asemenea voru ave a fi intariti de Consistoriulu archidiece'sanu. Alegerile aceste trebuie sa se efeptuiesca dupa arondarea, respective constituirea cea noua in terminu de 40 dile.

Referintiele Administratorulu protopresbiterali actuali, incatu acelea nu se determina prin conclusele Sinodulu archidiece'sanu, precum si referintiele speciali de avere etc. a le comunelu bisericesci singuratic se voru regula prin dispusetiuni consistoriali speciali.

Sabiiu, din siedinti'a Consistoriulu archidiece'sanu, ca senatu bisericescu, tienuta in 16 Ianuaru 1875.

In absentia Escelentiei Sele Par. Archiepiscopu si Metropolitu,

Nicolau Pope'a, m/p.
Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu.

300

Sabiiu 8 Februaru.

Si in tempu normale este o cutezantia a pasi ca profetu si a spune viitorulu inainte, dara acum candu confusiunea in cercurile parlamentari din Budapesta este nepenetrabile, chiaru si pentru cei mai chiamati de a o delatur'a, ce vomu dice noi cei ce stamu mai departe?

Fas'a cea dintaiu a crisei a trecut de ja. Col. Tisza si ministrulu presiedinte Bitto suntu ierasi in capitala Ungariei si regele inca se astepta sa sos'esca aci pentru continuarea negociatiloru si pertratatiloru cu scopu de a pune capetu crisei; de o chiarificare a situatiunei inse pana acum stamu binisioru departati. Ferberea in sinulu partidelu este in clocotu. Maioritatea parlamentaria si o disputa cele doue partide mari pre intrecute, de unde s'aru ved'e, ca urm'a are sa al'ga cu caderea unei'a si cu suirea celei-lalte pre scaunulu puterei. Va se dica, ori drept'a de pana acum, ori centrulu stangu; amendoue inse impreuna seu fusiunate nu.

Se intielege de sine ca ferberea acest'a in sinulu partidelu nu pote fi normativa pentru de a se orienta omulu in privinti'a rezultatulu finale alu crisei. Lupt'a, ca ori ce lupta, trebuie sa se arate in formele aceste, ce inse nu pote preiudeca solutiunei.

Evenemintele aceste, asi'a incurcate cum suntu, vinu inse ca sa ne

*) Comunele, cari se tienu astadi de protopresbiteratulu Ternavei de susu remanu inca la acestu protopresbiteratu in intielesulu conclusulu sinodale, din 1874. si ed. V. Nr. protoc. 27. p. II.

**) Comunele, cari se tienu astadi de protopresbiteratulu Ternavei de susu, remanu inca la acestu protopresbiteratu in intielesulu conclusulu sinodale din 1874. sied. V. Nr. protoc. 27. p. II.

***) Comunele, cari se tienu de astadi alu Ternavei de susu, remanu in statu quo, conformu dispusetiuniloru sinodali de mai susu.

dea dreptu la ceea ce amu sustienutu totu-déun'a, ca romanii nu potu in impregiurările create dela restaurarea constitutiunismului, sa-si lege absolutu sôrtea si interesele lor de partide politice. Interesele romanilor, prea putienu garantate pâna acum, legate strinsu de o partida, se ingrôpa cu aceiasi, déca cade, si se contopescu in ale aceleiasi, déca remane la putere si déca interesele se sacrifica predau neconditionatu in bratiile partidei.

Dovéd'a nu trebuie cautata multu, pentru ca partid'a numita a natiunalitatiloru din diet'a Ungariei ni arata pâna la evidentiã, ca legandu-se de stâng'a opusetiunale, de-si constã din membri relativu mai multi de ai natiunalitatiloru, se luptã in secu, si sa presupunemu ca acea partida, cârei a datu succursu fractiunea natiunalitatiloru, aru ajunge la putere, întrebãmu, care aru fi rezultatulu pre partea fractiunei? Acel'a, ca aru trebui sa-si caute altu radimu, cá sa lupte mai departe contra opusetiunei, din care facuse parte mai înainte.

Pusetiunea romãniloru si astadi, cá si mai nainte, nu este asiã usiôra, si de aceea ea nici nu se pôte pertratã asiã *ex incidenti*, nici acum, precum nu se putea nici la 1866 prin o suplica, nici la 1869 prin o simpla negatiune, nici la 1872 pre cale *privata*.

Dealtmintrea la 1872 adunarea din Sabiu pregatise si ea unu memorandum, care erã conceputu in legatura cu anteactele natiunali politice ale romãniloru de mainainte. Atunci pre unu momentu ni se parea ca caus'a nôstra politicã va intrã si formalu, precum intrase prin desfasiurarea causei, teoretice, pre calea sea naturale; dara impregiurãri cunoscute au ciontatu asiã dicendu cursulu celu naturale si totulu au stagnatu ierasi.

Acum stãmu inaintea unoru complicatiuni mai mari, cá la datele cele trei citate mai susu. Circumspectiunea si studiulu causei nôstre politice se receru astadi intr'o mesura si mai mare si de aceea recomandãmu apretierea seriôsa a tuturor actelor natiunali romãne chiaru si dinainte de 1848. Numai din studiulu acestor'a pôte resultã procederea cea adeverata, carea dupa sciinti'a si cunoscinti'a nôstra nu pôte veni in nici unu conflictu séu contradictiune cu constitutiunea tieriei.

Motivele pentru cari accentuãmu

noi studiulu suntu esperientiele ce-le amu avutu de diece ani incôce. In restempulu acest'a a jucatu o rola fôrte, mare dara totu odata si fatala rola prejudetului, si a preocupatiunei. Indata ce-si cascã cine-va gur'a pentru cá sa esprime parerea d. e. ca aru fi bine ca ardelenii aru trebui sa participe, in interesulu lor, la diet'a Ungariei, erã pacea gat'a. Acel'a erã renegatu si tradatoriu. Ori ce argumente aduse pre aren'a discussiunei erau aruncate in ventu; ori ce afirmatiune contraria aplaudata. Astfelu de discussiuni nu ne-au dusu la unu resultatulu folositoriu.

Cris'a ministeriale va capetã o solutiune. Noi ne-amu datu cu alta ocaziune parerea despre situatiunea politica dupa terminarea acelei'a ori pre partea drépta a dietei, ori pre cea stanga.

Deci cu lepadarea prejudetiloru si preocupatiuniloru cu seriositatea cuviinciósa sa luãmu resolutiunea pentru procederea din viitoriu!

Conferinti'a natiunale ce erã sa se tienã in Alb'a-Iul'a, audimu ca se va tiené in Sabiu, cându? inca nu se scie. La acést'a voru participã si romani ungureni.

Din Carlovitiu se telegrafã lui „P. Ll.“: S'a escatu o cërta veementa între patriarchulu si comitetulu administrativu pentru vatemarea canóneloru. Ansa la cërta a datu comitetulu. Patriarchulu nu participa la siedintiele comitetului. Dupa sciri sigure congresulu ce are a se intruni in Martiu se va disolve indata dupa intrunire.

Din respunsulu lui Derby in cas'a de susu a parlamentulu britanicu estragemu: Pertratãrile asup'r'a tratatelor comerciali cu principatele dunarene inca n'au ajunsu la o solutiune; nu este temere ca se va conturbã pacea; tôte puterile suntu de acord, ca principatele dunarene au dreptu de a incheiã tratate comerciali, unele inse divergéza de parerea Angliei si sustienu ca principatele au dreptulu acest'a pre basea tratatelor între densele si Pôrta, fãra de a mai avé lipsa de consimtiementulu speciale alu Portiei.

te Thurn), carele nu putea scî nimic'a despre abiã proiectatulu armistitiu, aru fi suferitu pre unu suveranu inimicu, carele a provocatu resbelulu in dóue renduri, sa tréca liberu printre sirele corpului seu, mai cu séma neavendu nici mandatu speciale spre acést'a dela comandantele superioru alu armatei sele.

Lamarmora intretieše aici istori'a despre fug'a cea renumita a regelui asiã dupa cum i-a enarat'o curierulu cabinetulu Gamallero la reintôrcerea sea dela Oporto cu osemintele regelui la Genova. Elu dice: „Curierulu Gamallero, carele siedea inaintea in trasura cu servitoriulu Valetti, cându Carlo Alberto a parasitu Novara, m'a asecuratu, ca trasur'a fu condusa de vedettele austriace intr'o curte in Borgo Vercelli. Ací se aflã cuartirulu generale. Desprinsera caii indata dupa sosire. Nôptea erã fôrte intunecôsa si plouã de versã; au remasu asiã pâna diminéti'a. De trasura nu s'a apropiatu nimenea, nici a parasitu Carlo Alberto nici pre unu momentu.

Gamallero, cu passuportulu in mâna, s'a adresatu mai de multe ori câtra ofierii austriaci cu rugarea sa-i mijlocésca cai spre a puté continuã caletori'a. Ofierii respunsera, ca caii câti se aflã in Borgo suntu luati spre a fi întrebuintati la espedarea depezieloru, dara indata ce se voru aflã unii disponibili i se voru dá. Si in adeveru diminéti'a a si capetatu. In im-

Diet'a Ungariei.

Budapest'a in 6 Februaru 1875. Cas'a reprezentativa trecendu la ordinele dilei continua desbaterea generale asup'r'a bugetului.

Mai intãiu ia cuventulu M. Iokai, elu incepe ilustrarea situatiunei cu semnificativele cuvinte, ce le a esprimatu marele patriotu maghiaru, contele St. Széchényi, cându fu recercatu a subscrie in anii 50 unu sucursu pentru crearea unui fondu de reserva pre sém'a teatrului natiunali. Contele prelãnga sum'a de 1000 fl. dede atunci si sfatulu acest'a: „Nu spesati mai multu decâtu face venitululu vostru.“ Este tristu, ca nu a urmatu fia-care unguru acestu svatu bunu si ca n'amu scrisu acést'a acioma cu litere de aur pre portile parlamentulu nostru.

La cererea, cá partida stanga sa motiveze pentru ce nu primesce bugetulu substernutu de Ghyczy, oratorulu respunde, ca dela Lonyay si Kerkapoly a acceptatu bugetulu, pentru ca l'au substernutu Lonyay si Kerkapoly si bugetulu lui Ghyczy nu-lu primesce pentru ca lu substerne Ghyczy. (Miscare). Despre cei doi fosti ministri oratorulu credea, ca suntu optimistici, séu reu informati, dara C. Ghyczy cunósce situatiunea, nu e optimistu si lui nu-i trebuie sa-i espicãmu istori'a celoru 7 vaci slabe. Densulu a vediatu si esperiatu miserri'a cu care ne luptãmu de 3, 4 ani incôce. Éca motivulu!

Dupa parerea oratorulu caus'a suferintelor nôstre este mani'a de putere mare, voiãmu sa fimu domni mari. Noi nu suntemu seraci, inse a fi domnu mare e prea multu pentru puterile nôstre. Imputarea acést'a atinge pre amendoué jumetãtile imperiului, pre toti, fãra distingere de natiunalitate; imputarea acést'a privesce si pre ambele case, cari nu suntu departite de câtra olalta decâtu printr'o cassa derangiata. Sa nu dicemu, ca suntemu esplotati de tierile dincolo de Lai'ta, cáci si acolo se vede calamitatea. Nici singuri nici impreuna nu putemu sa ne gerãmu de o putere mare, trebuie sa se faca reductiuni in tôte ramurile vietiei nôstre de statu. (Aplausu viu.)

Ce privesce armat'a, trebuie sa ne nesuimu a o sustiené in stadiulu de acum, legea despre inarmarea generale trebuie sa se aduca la valóre cu tóta energi'a, dara potemu sa redu-

pregiurãri de aceste in adeveru nu se pôte asteptã o tratare mai omenôsa, si me infioru de câte ori cugetu, ce se putea si trebuiã sa se intemple, déca austriacii cunoseau pre Carlo Alberto. Si cá si cum nu aru fi fostu de ajunsu cu o intalnire cu austriacii nôptea si pre plôia, s'a mai intalnit u odata in diu'a mare.

Plecandu regele dela Borgo Vercelli, in locu sa apuce pre drumulu câtra Turinu, apuca pre calea câtra Casale, nesocotindu ca acolo se pôte aflã vre-unu escadronu austriacu pentru recunóscre. Acolo inse se aflã unu corpu de 10,000 sub comand'a generalelui Wimpffen si Carlo Alberto se afla in mijloculu acestui'a, pâna a nu sosí inca la Po. Oficierulu austriacu, carele a vediatu trasur'a mai intãiu, nu s'a cugetatu sa-lu oprésca, ci s'a multãmitu a indreptã pre postilionu sa iã alta directiune, pentru ca podulu dela Casale este stricatu si trupele stau gat'a sa atace cetatea Casale. Regele audiendu acést'a, cá sa evite o versare zadarnica de sãnge si sa scape cetatea Casale de unu bombardamentu, scóte capulu pre ferést'a trasurei, esprima mirarea sea pentru cele audite si intréba, cum se pôte atacã cetatea Casale, de ôre-ce ostilitãtiele au sa inceteze in urm'a unui armistitiu proiectatu si acordatu in nôptea trecuta in Novar'a.

„Potu anuncia scirea acést'a ge-

cemu tempulu de presentia dela 3 la 2 ani si sa crutiãmu, ofierii trebuie platiti mai bine, si militarii tienuti mai putienu in servitiu si de aci aru resultã o crutiare de 20 milióne. De altmintrenea soldati multi nu semnifica o armata mare si o armata mare nu representa si o putere mare. Toti strategii consentiescu, ca pentru a purtã resbelu soldatii suntu de lipsa numai un'a data, dara bani de trei ori. Noi avemu de trei ori soldati si numai odata bani si acést'a inca nu totu-déun'a (ilaritate). Celu mai mare strategu alu lumei, Friedericu celu Mare, care la tóta intemplantrea a fostu unu cunoscatoriu de resbelu atãtu de insemnatu câtu ministrulu comunu de resbelu din Austri'a (ilaritate) se obicinuiã a dice, ca de regula acel'a care are talerulu din urma in busunariu castiga batai'a. La noi inse dorere! talerulu din urma e fôrte aprópe de celu dintãiu (ilaritate via). Silindune cine-va la unu resbelu soldatii nostri siguru se voru luptã cu bravura, speru, ca voru avé si conducatori buni, dara cum si de unde va procurã ministrulu banii necesari, despre acést'a n'amu absolutu nice o idea. Fiindu ca amu pignoratu bunurile statulu, la unu atare casu nu ni-ar remané alt'a decâtu sa pignorãmu bunurile bisericesci (miscare durabila). Sa asteptãmu pâna ce ierarchi'a nôstra bisericésca de cea militaria? (Viua ilaritate.)

In politic'a esterna, relevéza oratorulu, ca n'avemu sa ne amestecãmu in afacerile altoru state si cu deosebire sa nu spriginimu tendintiele ce tientescu la restauratiuni. Nice un'a dintre poterile cele mari n'are causa sa ne atace si pentru statele nôstre vecine nu vomu tiené dóra o armata mare. (Aprobare.)

Cuot'a detoriiloru de statu o vomu puté face mai putienu apesatôria prin operatiuni norocóse de creditu; interesele industriei si productiunei nôstre le vomu conservã, nepotendu-se altmintrenea, prin teritôrie vamali deosebite.

Nu voi incetã sa credu, ca suntemu in stare sa intemeiãmu o Ungaria independenta care va stã pre peciórele sele, pâna atunci lipsesce inse sa tienemu o Ungaria solventa. Suntu esemple despre caderea statelor mari la state mici prin ruin'a financiale, dara cumca state mici au

neralelui meu (Wimpffen)?“ replica ofierulu.

„De siguru“ respunde Carlo Alberto. — „Spune dlui generale, ca eu sum contele de Barge si caletorescu la Oporto si pre ceea ce amu spusu mi dau cuventulu meu de onóre.“

Gamallero mai amintesce si de altu casu interesantu totu cu ocaziunea acést'a. Oficierulu austriacu dupa ce a raportatu conformu regulamentulu militariu cele audite dela contele de Barge despre armistitiu, s'a reintorsu la trasura si vediatu la caletoriu, carele erã, seintielege, in vestminte vile, o spada frumôsa, s'a rugatu cu totu respectulu sa-i permita a vedé spad'a. Gamallero a luat spada din caru si a dat'o ofierulu, carele privindu-o cu atentiune si laudandu-o pentru fineti'a si eleganti'a ei a dat'o inapoi.

Acést'a erã spad'a, numita de armata sardinica in gluma „spad'a Italiei“, pentru ca pre capulu manunchiului erã artificiosu asiediata mistic'a emblema a unui leu coifatu siediatu, cu scutulu savodanu in spate si cu unu siarpe in ghiare, pre lãnga inscriptiunea: „J'atans mon astre“ („Asteptu stéu'a mea“). Spad'a acést'a este acum in camer'a de arme din Turinu, cu tôte ca erã pre aci sa decoreze cá trofea arsenalulu din Vien'a.

ECISIÓRA.

Reminiscentie din anulu 1849.

In Florenti'a a aparutu opulu lui Lamarmorã anuntiatu demultu: „Un episodiu del Risorgimento italiano.“ Opulu cuprinde raportulu generalulu facutu in Aprile 1849 ministeriulu asup'r'a evenemintelor din Genova. La capetulu opulu adauge: raportulu maresialelui conte Radetzky despre batalele dela Martara si Novara, pre lãnga unele date fôrte interesante despre fug'a regelui Carlo Alberto printre sirele austriaciloru. Lamarmor'a nu admite, ca nenorocitulu principe, carele caletoriã atunci sub numele unui conte de Barge aru fi fostu recunoscutu in castrele austriaciloru. Eata ce dice elu:

„Nimenea nu este mai inclinat u cá mine a recunósce generaliloru austriaci caracteru cavalerescu, ceea ce aru fi de doritu sa afle imitatiune in tôte armatele. Amu avutu ocaziune in mai multe renduri sa ne convinsemu despre acést'a, si-mi pare bine ca sum in stare a testificã asiã ce-va; de alta parte inse si marinimositatea cavaleresca are marginele sele, mai cu séma in resbelu si ocaziunea a fostu pré favorabile si pré seducatôria, asiã încãtu nu se pôte cá austriacii s'o fialasatu a o scapã din mâna. Mai departe nu se pôte presupune, ca comandantele unui corpu detasiatu (con-

devenitu state mari prin ruina financiale, despre acést'a nu sciu sa existe vre-unu esemplu.

Aru fi unu deliriu, cându natiunea aru crede ca ajunge vointi'a, spre a face Ungari'a mare si puternica. La acést'a se recere munca grea, o crutiare, care sa se estinda asupr'a tuturoror claselor, unu spiritiu sanatosu negutiatorescu si o resignatiune durabila. Sa ne insusimu aceste mari virtuti dela natiunile cele mari, dara nu institutiunile esterne ale acestor'a si atunci vomu puté emulá cu ele.

Administratiunea nóstra cu taber'a colosale de dregatori nu póte fi corespundietória si grabnica. La dregatorii nostri se potriyesc esemplulu amintitu de ministrulu de comerciu cu cártile sibilinice, pentru ca dimisionându si doue párti dintre oficiali totusi aru remáné unu numeru egal si se urca in pretiu. Suntu ministerie, in cari unu actu trece prin 27 máni. Prin traganarea acést'a birocateca — pentru a amintí unu esemplu mare — s'a prorogatu cestiunea banței, care erá aprópe de resolve, — si — spre a aduce unu esemplu micu — s'a purtatú pentru caiti'a perduta a unui trabantu scosu din apa unu prosesu atátu de lungu, s'au facutu atáte investigatiuni, cátu din spesele acestei purcederi s'aru fi potutu face unu trabantu (ilaritate). Máni putiene provedu lucrulu mai bine, totusi guvernulu actualu sa nu demita o parte dintre oficiali, pentru ca aru dimite pre cei mai diligenti cari nu suntu cortesi buni (ilaritate).

Totu ce a facutu guvernulu pâna acum s'a facutu pentru parere, dara nu pentru esistinti'a cetatienilor; s'au claditu in capitala palaturi pompóse, dara pentru comerciu nu s'a facutu nimic, s'au inmultitu tribunalele, dara nu si dreptatea (aprobare.) Pentru unu proces, alu cáruu obiectu reprezenta 15 fl., si-a perduto omulu avere intréga si nu i s'a facutu nedreptate, s'a purcesu simplu in intielesulu procedurii civile. (Ilaritate)

Liniele ferate s'au claditu asiá, ca fia-care capetu este infundatu, numai capetulu acel'a nu, care duce banii nostri in afara. Guvernulu trebuie sa se lase de intreprinderile industriale, pentru ca nu le pricepe si astfelu nu ajunge la nici unu resultatu.

Amu ajunsu acolo, de nu mai putemu partá sarcinele nóstre, se dice ca sa nu ne dâmu de seraci, inse se póte sa ascundemu ce scie lumea tóta? Pâna acum a caditu ciarlatanii, dara acum cadu atari personalitati din societate, despre cari lumea intréga erá convinsa ca suntu solide. Intrebu: nu vede camer'a sparturi in sirurile sele proprii, nu scie, ca esecutiunea cu máni de feru strabate pâna in cas'a ablegatorilor? Déca acést'a se intempla in clasele de susu ale societáti, cum va fi in paturile de josu ale poporatiunei? Déca stá lucrulu cu reprezentantii astfelu ce se intempla cu cei reprezentati? Fói'a oficiósa a publicatu in decursulu unui anu diece mi concurse si esecutiuni si aci suntu numai acele casuri, in cari pretensiunile trece preste 300 fl. Cu tóte aceste guvernulu nu scie sa propuna altu ce-va decátu urcarea sarcineloru; in totu bugetulu nu se vede nici macaru un'a idea de scapare.

Ministrulu de finantie dice ca n'a avutu tempu sa studieze cestiunea banței. Ddieulu meu! continua oratorulu, optu ani n'a studiatu Ghyczy altu ce-va decátu cestiunea banței si astadi nu scie ce sa incépa. Intr'adeveru ca n'are nici o picatura de sânge burbonicu in trensulu, elu a invetiatu atát'a si a uitatu totu.

Unu altu sistemulu trebuie sa vina, care, déca ne impune sarcini, sa ne faca celu putienu capabili sa putemu dice alegatorilor nostri, ca déca ei voru aduce sacrificiele ce le ceremu, tiér'a se va mantú. Pentru unu atare scopu si la asemenea casu si oratorulu

este gat'a a aduce sacrificie, dara nu voiesce sa se aduca la ori-ce incidentu, fia cátu de neinsemnatu, patriotismulu — sicriulu sântu — si sa servésca de flamura de cortesitu.

In fine Jokai nu primesce bugetulu de basa la desbaterea speciale.

Dupa densulu venindu *Uerményi* la cuventu dechiara, ca intréga (?) natiunea, tóte partidele pórtá vin'a stárilor actuali, dintre toti inse partea leului in respectulu méritulu si imputárei se cade guvernului. Suntu doue grupe de deputati, dintre cari unii propusera reforme, dela cari astépta delaturarea calamitáti si restabilirea increderei sguduite, acesti'a suntu invoiti sa accepteze celu putienu o parte din contributiunile urcate de ministeriu; iéra contr'a lor stau acei ablegati, cari au formatu unu partitu pre tempulu cându se constituí guvernulu actualu. Atunci dechiara ministrulu de finantie, ca in cele-lalte cestiuni nu ia solidaritatea cu colegii sei ministri si primulu ministru dechiara, ca guvernulu seu nu se va ocupá decátu de regularea relatiunilor financiáli. Prin acést'a s'au decretatu stagnatiunea si neactivitatea absoluta cu privire la cele-lalte afaceri ale tierei.

Vér'a a trecutu cu discussiunea legii electoralu, veni tóat'a, ne intórseramú sa votámu bugetulu si nóuele legi de contributiune. Multiemita mare comissiunei financiáli, ca avemu sa votámu numai 13 milióne contributiuni, pentru ca déca ea nu stergea 8 milióne, guvernulu crutiárilor cerea par excellence 21 milióne. (Asiá este! din drépt'a). Astadi guvernulu ne provóca sa votámu aceste dári fiindu neamanavere, mai târdiu se va ingrigí elu de reforme.

Adeverat'a deosebire intre aceste doue directiuni nu se afla in cestiunea financiale, ci deosebirea principale in ambele programe jace in directiunea politice financiáli, séu chiaru in politica insasi. Parerea, desvoltata de cátra trei oratori escelenti din camera, cunósce o directiune sigura: ei voiescu sa progreseze cu dispusetiunile financiáli si pre terenulu politice si indigitéza ca in catr'o. Guvernulu, dupa propri'a sea marturisire, n'are pre acestu terenu nici o directiune propria si speranti'a ce o aveamu, ca guvernulu va eliberá tiér'a de calamitáti financiale, s'a micusioratu tare, cu tóte aceste a-si primí bugetulu de base la desbaterea specialé, pentru ca de-si este elu o intrebare de rangulu primu, totusi in fati'a fluctuatiunilor politice devine indiferentu.

Oratorulu cugetandu asupr'a parerei lui Perényi, care dise, ca nice nu lauda, nici nu mustra pre Kerkapoly, dechiara, ca tiér'a suferé mari daune, cându unu barbatu cu atát'a potere si inteligintia cum este Kerkapoly nu participa la afacerile tierei.

In urma *Uerményi* mai observa, ca nu trebuie sa ne tememu de veleitáti, cum suntu: ingrigirile exprimate de unii, ca intre ambele jumetáti se potú escá diferentie si neintielegeri. Aceste nu suntu justificate. Nu este vre-o partida, care sa urmáresca fatia de Cislaitania scopuri periculóse. Oratorulu acceptéza bugetulu de base la desbaterea speciale.

In siedinti'a dela 8 Februarie a casei representative se continua desbaterea generale asupr'a bugetulu. Mai intáiu ia cuventulu ministrulu presiedinte *Bitto*.

La inceputu oratorulu observa, ca dupa enunciatuinea ponderósa a deputatulu C. Tisza nu afla necesariu sa se ocupe de númerocele recriminatiuni si acuse, cari s'au adusu inainte din partea mai multor deputati cu deosebire de cátra Perényi, care in apostasi'a sea s'a purtatú cu unu cinismu ne mai pomenitu, — contr'a politice de 7 ani a guvernului si a majoritáti ce l'au spriginutu.

Intru cátu s'a pututu conchide din desbaterile de pâna acum, argumentele aduse contr'a politice financiáli a guvernului se potú reduce la trei puncte de vedere. Intáiu punctu e, ca, dupa ce caus'a cea mai remarcabila a stárilor nóstre derangiate jace in sistemulu guvernárei urmátu pâna acum si de vreme ce noi nice in proiectele nóstre bugetarie, nice in alte proiecte n'amú datú garanti'a, ca dorimu sa delaturámu cu totulu acestu sistem: prin votarea acestorú proiecte nu se va vindecá reulu financiaru si sacrificiele aduse voru remané fára resultatu.

Intru cátu pretensiunea: sa se schimbe sistemulu, privescé modificarea articulu XII din 1867 (despre complanarea cu Austri'a), observa oratorulu, ca schimbarea sistemului in acestu sensu e o intrebare, preste care opiniunea publica a natiunei a trecutu la ordinea dilei (contradicere in stang'a estrema.) Intru cátu inse luámu schimbarea in intielesulu baronului Sennyey si alu majoritáti de pre tempulu cându ni-a datú indrumarea sa studiamu in detaiu sistem'a administratiunei de acum, oratorulu trebuie sa marturisésca, ca pre temeulu cunoscintei relatiunilor nóstre parlamentarie nu numai nu impartasiesce parerea stim. d. deputatu, care merge intr'acolo, ca reform'a administratiunei este de asemenea insemnata cá si proiectele financiáli, ci o dechiara gresita; e neindreptatita si asertiunea ca n'amú facutu pregatiri in privinti'a acést'a si ca n'amú desemnatu nice directiunea ce vremu sa o urmarimu.

Este adevératu, ca proiectele nóstre ce privescu reform'a administratiunei nu zacu pre més'a camerei in forma concreta, inse aducu aminte dloru deputati, continua oratorulu, ca la inceputulu sessiunei amú promisú, ca indata dupa pertractarea proiectelor financiáli vomu substerne proiectele despre reform'a administratiunei, amú indigitatu si directiunea enunciantu, ca in conformitate cu principiulu decentralisatiunei, doritu de toti, voimú sa dâmu mai multe agende de administratiune municipieloru si dregatoriiloru locale.

Proiectele de reform'a administratiunei ce le va substerne guvernulu, ce e dreptu, nu cuprindu atátu cátu cele desvoltate de conducatoriulu centrului stangu, dara abstragendu dela acésta diferentia un'a e chiaru: ca intre impregiurárele actuali din parlamentulu nostru substernerea proiectelor de reform'a administratiunei deodata cu cele financiáli nu numai nu usurá deslegarea ci din contra o ingreuná servindu atare purcedere de arma pentru cei ce ataca guvernulu.

A dóu'a imputare e, ca politic'a financiale a guvernului e unilaterale intru cátu nu ne amú ingrigitu sa facemu natiunea capabile de a suportá sarcinele si cá ilustratiune se aducu tristele relatiuni de creditu si banc'a, care nu s'a infiantu inca. Ce privescé creditulu guvernulu e gat'a sa raporteze conformu insarcinárei date de camera, ci guvernulu nu crede, ca reulu usurei se póte delaturá pre contulu teoriei, dara totusi a luatú iniciativ'a pentru a ajutorá pre unele tienuturi reu cercate in lipsele momentane (O voce din stang'a estrema: Alegerile suntú aici!) Ce privescé banc'a, la cele dise de ministru de finantie, adaugu, ca pâna la deschiderea sessiunei amú trebuitu sa acoperimu trebuintiele bugetulu cu anticipatiuni din imprumutulu necontractatu. Resolverea acestei cestiuni credemu sa o intreprindemu dupa votarea bugetulu si a contributiuniloru, pentru ca banc'a e posibilá numai déca se va restabilí bilantiulu. O banca independenta e posibilé numai dupa stabilirea valutei si acést'a se póte face numai cu consentimentulu celeilalte diumetáti a imperiului.

Imputarea, ca suntemu unilaterali,

nu e drépta, guvernulu n'a intrelasatu nimic, si eu negu, ca acést'a invinovatire se putea face din partea posesoriloru mari fiindu ca togm'a pentru acést'a classa s'a facutu mai multu in tempulu din urma. (Contradicere in stang'a). 500 mile drumuri ferate suntú pentru posesorii de pamentu; de acea invinovatirea acést'a sémana cu fras'a: „Nu platimu contributiuni“ cá ou cu ou. (Aplausu in drépt'a contradicere in stang'a). In cátu pentru persón'a mea respingu atare politica lipsita de sentiulu de datorita cátra patria.

La imputarea, ca nu influntiamu asupr'a reduceré erogatorulu in bugetulu comunu, respundu, ca intr'unu tempu, cându tóte poterile europene inarméza intr'o mesura grandiósa nu putemu incepe cu desarmarea.

In urma oratorulu precisandu politic'a financiale a guvernului dice, ca vedindu acést'a ca nu póte restabilí in 1875 ecuilibrulu in bugetu s'a ingrigitu de dóue mesuri, intáiu de atari cari desbraca calamitáti de caracterulu acutu si ne dau tempu pentru reforme mai radicali si a dóu'a de mesuri, cari sa asigureze ecuilibrulu in bugetu pre unu tempu durabilu.

In categori'a dintáiu suntú bugetulu ce ne sta inainte si legile de contributiune, intr'adou'a reform'a administratiunei si a justitiei, precum si aplecarea mai corespundietória a bunuriloru ce le posedé statulu. Oratorulu astépta dela natiune, ca va suportá si aceste sarcini provisorie cum a suportatu calamitáti cele multe. Afara de posesorii de case, meseriasi si dileri nu existe o clasa care sa nu se substraga dela platirea contributiuniloru si cercetárele oficiali arata, cátu de reu stámu cu patriotismulu in unele tienuturi (Iarna in stang'a.) Este o politica cutesatória acést'a, dara numai prin aceste medilóce vomu restabilí ecuilibrulu.

Dupa ministrulu presiedinte ia cuventulu *Taray*, care se incurcá in teorii segi, ce nu desteptara atentiunea camerei.

Acum se scóla celebrulu financialistu *E. Horn* si incepe a polemisa contr'a ministrului presiedinte, dovédindu, ca guvernulu a neglesu cu deosebire comerciulu si industri'a. Reflectandu la modificarea sistemului relevata de *Bitto* dice, ca acést'a se pare ca n'a avutu in vedere alte crutiári decátu cele din administratiunea interna, precându opositiunea a intielesu alt'a si adeca sistem'a generale, care netienendu contu de relatiunile financiale ne a adusu in permanenti'a deficitulu, intielegemu facerea de detorii, nesce operatiuni de creditu, pre cari *Kerkapoly* voiá sa le apere dicendu, ca nu guvernulu, ci consequenti'a inesorabile a situatiunei le a causatu. Oratorulu supune desu amintitele „investitutiuni fructificátorie“ la o critica agera si observa, ca ministrului presiedinte cu tóte ca C. Tisza s'a dechiaratú destulu de chiaru pentru ce nu primesce centrulu stangu bugetulu, nu intielege inca caus'a. Guvernulu actualu variéza acsiom'a germanului tematoriu de Ddieu: „Teme-te de Ddieu si nu te teme de nimene“ cu acést'a acsioma: „Teme-te de Rothschild si teme-te de lumea intréga.“ Guvernulu n'a facutu nimic pentru radicare creditulu si cestiunea banței inca s'a facutu dependenta de regularea valutei, care póte sa nu vina curendu.

Provocarea la Franci'a care a adusu in tempulu din urma sacrificie colosali, este o comparatiune rea, atari jertfe se ceru numai in tempuri de estrema lipsa. Oratorulu nu primesce bugetulu. A mai vorbitu *Gubody* cu voce slaba contr'a bugetulu si siedinti'a se inchide.

Romania.

Bucuresci 3 Februaru 1875.
O scire placuta mi impune condeiulu in mána, pre care n'asiu voi

